

Parlaments pieņem noteikumus par adekvātu minimālo algu visiem ES darba ņēmējiem

Jauni ES tiesību akti nodrošinās minimālās algas aizsardzību visā ES un veicinās adekvātu dzīves līmeni ©AdobeStock/Drazen

- Minimālajai algai jānodrošina pienācīgs dzīves līmenis
- ES noteikumi ļaus dalībvalstīm pašām izvēlēties minimālo algu noteikšanas metodi
- Jāpaplašina koplīgumi valstīs, kur tie aptver mazāk nekā 80 % darba ņēmēju
- Darba ņēmējiem garantēta tiesiskā aizsardzība noteikumu neievērošanas gadījumā

Minimālajai algai visā ES jābūt tādai, kas spēj nodrošināt pienācīgus dzīves un darba apstākļus, un dalībvalstīm ir jāveicina kolektīvas līgumsarunas par atalgojuma līmeni.

Trešdien ar 505 balsīm par, 92 — pret un 44 deputātiem atturoties Eiropas Parlaments pieņēma [direktīvas priekšlikumu](#) par adekvātu minimālo atalgojumu Eiropas Savienībā.

Direktīvas teksts jūnijā tika saskaņots ar Padomi. Paredzams, ka šis tiesību akts uzlabos visu ES darba ņēmēju darba un dzīves apstākļus, kā arī veicinās ekonomisko un sociālo progresu. Direktīvas noteikumos ietvertas minimālās prasības attiecībā uz to, kas ir uzskatāma par adekvātu valsts likumā un/vai koplīgumā noteiktu minimālo algu. Šie noteikumi arī garantē darba ņēmējiem efektīvāku minimālās algas aizsardzību.

Jaunā direktīva attieksies uz visiem ES darba ņēmējiem, kam ir darba līgums vai kas atrodas darba attiecībās. Dalībvalstīm, kur minimālās algas aizsardzību garantē vienīgi koplīgumi, nebūs pienākuma ne ieviest minimālo algu, ne padarīt koplīgumus vispārēji piemērojamus.

Adekvātas minimālās algas noteikšana

Minimālo algu katra dalībvalsts joprojām noteiks pati, taču būs jāgarantē, ka noteiktā minimālā alga ļauj darba ņēmējiem dzīvot cilvēka cienīgu dzīvi, ņemot vērā dzīves dārdzību un vispārējo atalgojuma līmeni valstī. Lai noteiktu adekvātu minimālā atalgojuma līmeni, dalībvalstis var izveidot preču un pakalpojumu grozu, ņemot vērā reālās cenas, vai noteikt minimālās algas līmeni 60 % apmērā no medianālās bruto algas vai 50 % apmērā no vidējās bruto algas.

Darba koplīgumu nozīmes palielināšana

Īpaši būtiska nozīme adekvātas minimālās algas noteikšanā ir nozaru un starpnozaru līmeņa koplīgumiem. Tādēļ, kā norādīts Parlamenta deputātu šodien apstiprinātajos noteikumos, ir jāveicina un jāstiprina kolektīvas līgumsarunas par atalgojuma apmēru. Dalībvalstīm, kur koplīgumi aptver mazāk nekā 80 % no visiem darba ņēmējiem, kopā ar sociālajiem partneriem būs jāizstrādā rīcības plāns, kā šo darbinieku īpatsvaru palielināt.

Uzraudzība un tiesiskā aizsardzība

Jaunie noteikumi uzliek ES valstīm pienākumu ieviest izpildes sistēmu, tostarp veikt uzticamu uzraudzību, kontroli un pārbaudes uz vietas. Šo pasākumu mērķis ir nodrošināt noteikumu ievērošanu un novērst apakšuzņēmumu līgumu ļaunprātīgu slēgšanu, fiktīvu pašnodarbinātību, neregistrētu virsstundu darbu vai paaugstinātu darba intensitāti.

Citāti

[Deniss Ratke](#) (EPP, Vācija) pēc balsojuma sacīja: “Pašreizējā situācija vēlreiz skaidri parāda, ka mums Eiropā ir vajadzīga funkcionējoša un spēcīga sociālā partnerība. Tikai ar politiku nevar sniegt visaptverošu atbildi uz visiem šīs krīzes aspektiem.”

[Agnese Jongeriusa](#) (S&D, Nīderlande) sacīja: "Pārtikas produktu, enerģijas rēķinu un mājokļu cenas strauji pieaug. Cilvēki patiešām cīnās, lai savilktu galus. Mēs nedrīkstam tērēt laiku, cilvēku darbam atkal ir jāatmaksājas. Šajā direktīvā ir noteikti standarti, kādai jābūt atbilstošai minimālajai algai. Vienlaikus mēs dodam stimulu sarunām par koplīgumiem, lai vairāk darba ņēmēju būtu labāk aizsargāti."

Turpmākie soļi

Gaidāms, ka Padome direktīvu oficiāli apstiprinās septembrī. Dalībvalstīm direktīvas prasības būs jāizpilda divu gadu laikā.

Vispārēja informācija

Jūlijā deputāti no Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas [atbalstīja](#) neoficiālo [vienošanos](#), kas ar Padomi tika panākta 2022. gada 6. jūnijā.

[Vislielākā minimālā alga](#) ir Luksemburgā, Īrijā un Vācijā, viszemākā — Bulgārijā, Latvijā un Igaunijā. No 27 ES dalībvalstīm [21 valstī ir ar likumu noteikta minimālā alga](#), savukārt pārējās sešās valstīs (Austrijā, Dānijā, Itālijā, Kiprā, Somijā un Zviedrijā) atalgojuma apmēru nosaka ar darba koplīgumiem.

Papildu informācija

[Provizorisks vienošanās, kas panākta iestāžu sarunās \(15.06.2022.\)](#)

[Ziņotājs Deniss Ratke \(PPE, Vācija\)](#)

[Ziņotāja Agnese Jongeriusa \(S&D, Nīderlande\)](#)

[Procedūras dokumentācija](#)

[Plenārsēdes debates \(13.09.2022.\)](#)

[Preses konference ar ziņotājiem 2022. gada 7. jūnijā](#)

[Eiropas Parlamenta Izpētes dienesta publikācija "Directive on adequate minimum wages" \(15.06.2022.\)](#)

[Brīvi lietojami foto, video un audiomateriāli](#)

Kontakti

Elzélien VAN DER STEEN

Press Officer

 (+32) 2 28 42623 (BXL)

 (+32) 477 45 42 84

 elzelien.vandersteen@europarl.europa.eu

Agnese KRIVADE

Press Officer

☎ (+32) 228 46 718 (BXL)

📱 (+32) 470 89 01 46

✉ agnese.krivade@europarl.europa.eu

Jānis KRASTIŅŠ

Press Officer in Latvia

☎ (+371) 6708 5461

📱 (+371) 26 542 369

✉ janis.krastins@europarl.europa.eu
